

"Proletarec"
je delavski list
za misleče
čitatelje.

PROLETAREC

GLASILO
PROSVETNE
MATICE
J. S. Z.

NO. — ST. 1308. Entered as second-class matter, December 6, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3rd, 1879. CHICAGO, ILL., 6. OKTOBRA, (OCTOBER 6,) 1932. Published weekly at 2639 W. 26th St. I.ETO — VOL. XXVII

SOCIALISTIČNE ZAHTEVE DOBIVAJO PRIZNANJE

PROGRAM, KI JE BIL PRED LETI 'RADIKALEN', ZDAJ NUJNA POTREBA

Kapitalisti se morajo udajati pritisku razmer. —
Hooverova neiskrenost. — Edino dobro jamstvo

Socialisti zahtevajo skrajšanje delavnika od početka svojega gibanja. Za to točko v svojem programu so se borili na volišču, na ulicah, v industriji in v stavkah. Marsikdo je dal življenje v tem boju, nekateri so bili od kompanij in oblasti preganjani, zabeležili so jih na "črno listo" in tisoči so bili vrženi v ječo. Danes priznava celo ameriška trgovska komora, da je skrajšanje delavnika v očigled izboljšanja strojne produkcije potrebno, in dne 29. sept. je to potrdil še predsednik Hoover z izjavo, da je znižanje delovnih ur zahteva sedanjega časa. Ob enem se je izrekel za odpravo otroškega dela v industriji. Sicer pa je po njegovem mnenju prav malo otrok zaposlenih, dasi statistika dokazuje nasprotno.

Socialisti se borimo proti zapostavljanju otrok v industriji že leta in leta. Pomagale so pri tem tudi unije. Kongres je že pankrat sprejel zakon, ki prepoveduje delo otrok v tovarnah, toda fabrikanti so se obrnili na vrhovno sodišče, ki je proglašilo tako postavbo v navskrižju s konstitucijo, čes, da je reguliranje ali prepovedovanje otroškega dela stvar posameznih držav. Ne republikanci, ne demokratje, se niso potrudili, da bi se nečloveško odredbo vrhovnega sodišča ovrzlo. Zato je tudi sedanje Hooverovo priporočilo neiskreno, kakor je neiskren Rooseveltov "radikalizem".

Socialisti so že od nekdaj za podpiranje bankarstva. Republikanci in demokratje pa so zdaj za več in "boljšo" državno "kontrolno", in to šele ko je propadlo osem tisoč bank in z njimi stotine milijonov dolarjev ljudskih prihrankov.

Borimo se za penzijo starim in onemoglim delavcem. Celo ameriške unije so smatrale pred leti to našo zahtevo za utopično. Danes jo odobrava in še celo podpirne organizacije se ogrevajo zanjo, ker so unije kot bratske organizacije uvidele, da penzije ostarelim članom ne morejo plačevati iz svojih virov. To je naloga družbe, in socialisti zahtevajo, da plačujejo v penzijski sklad korporacije, katerim delavci gromadijo bogastva.

Zahtevamo reforme v zdravstvu. Zdravniki naj bodo javni uradniki in njih skrb naj bo ljudem preprečevati bolezni, ne jih le zdraviti potem ko zbole. Ako išče delavec brezplačno zdravniško in bolniško oskrbo zdaj, se mora ponizati na stopnjo berača. Socialisti hočejo odpraviti beraški pečat in dati ljudstvu vso priložnost do zdravstva. Zdaj jo imajo edino le premožnejši sloji.

Socialisti zahtevamo že leta in leta zavarovanje delavcev proti brezposelnosti. Ne samo kapitalisti, nego tudi Ameriška delavska federacija z vsemi svojimi voditelji je nam nasprotovala. Danes spoznava svojo usodno zmoto. Dvanajst milijonov delavcev je brez služba. Če hočejo kako podporo, se morajo spustiti na beraško stopnjo ter moledovati v uradih pomožnih akcij, ali okrog političnih in v farovžih. Tisoči in tisoči stoje v krušnih vrstah, da dobe nekoliko bore hrane. Stotisoče delavcev in njihovih družin duši in uničuje glad, ker ni pomoči, ali pa je nezadostna. Mi pa hočemo, da bo družba garantirala vsakega delavcu preživljanje tudi kadar zanj ne bo imela dela.

To je nekaj socialnih zahtev socialističnega gibanja, o katerih so pred leti trdili, da so utopične, danes pa priznavajo celo v kapitalističnih krogih njihovo nujnost. Ampak če hočete, da bodo uveljavljene in upravljanje vam v korist, morate poveriti moč socialistični stranki.

Fr. Zaitz bo govoril na shodu v Sheboyganu

V soboto 15. oktobra zvečer bo govoril na shodu kluba št. 235 v Fludernikovi dvorani v Sheboyganu, Wis., Frank Zaitz.

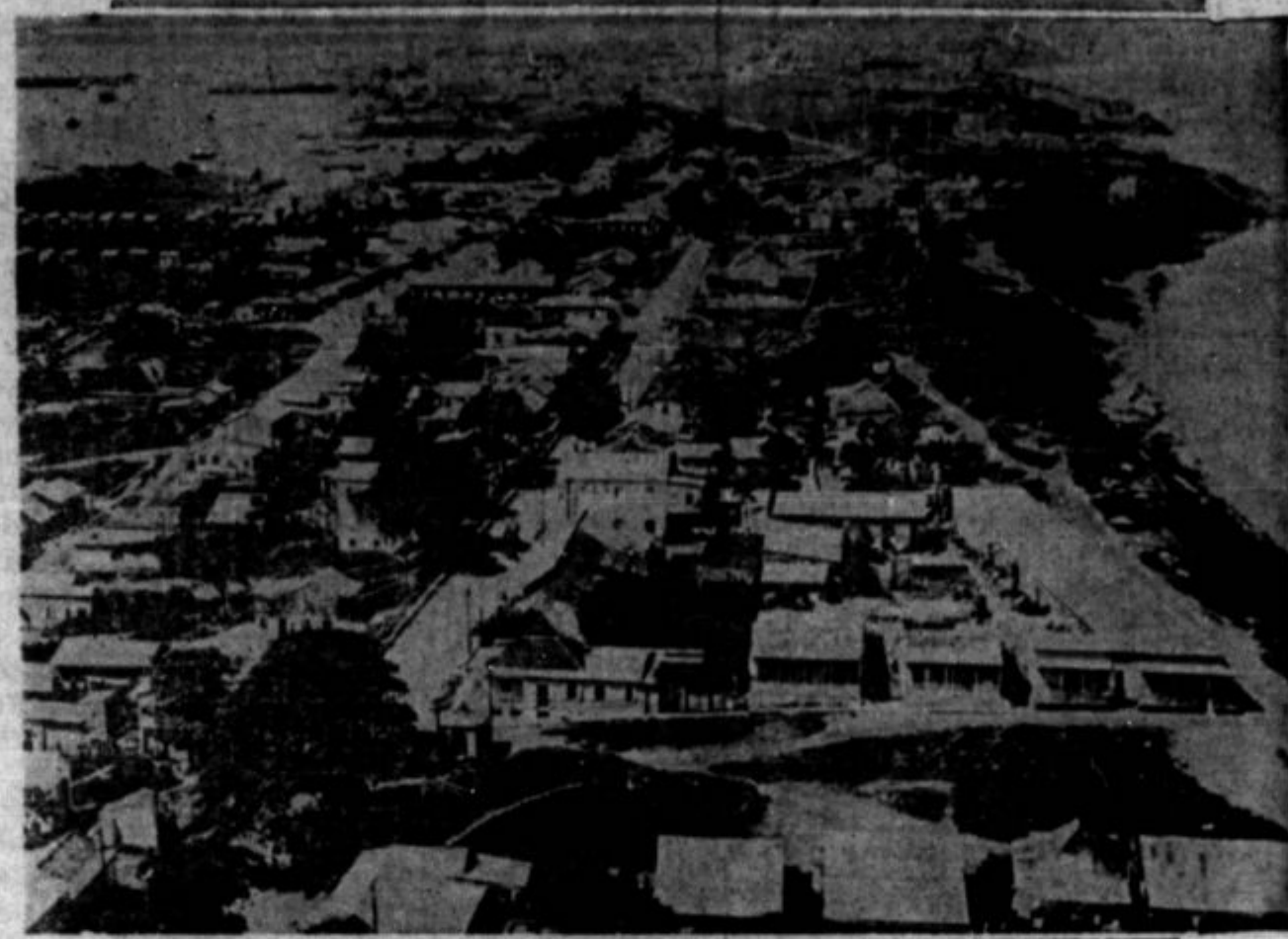
Socialistično gibanje v Kanadi

V Kanadi je v teku akcija za strnitev raznih delavskih političnih skupin v enotno socialistično stranko z delokrogom v vseh kanadskih provincih.

RAZGLAŠAJTE RESNICO.

Ko "Proletarca" prečitata, izročite ga sosedu ali prijatelju, da stori isto.

MESTO, KI GA JE OPUSTOŠIL VIHAR

Na sliki je San Juan, glavno mesto otoka Porto Rico, katerega je 27. septembra opustošil silovit vihar. 212 ljudi je bilo ubitih in nad 2000 ranjenih. 245,000 jih je ob domove. Škoda znaša okrog \$80,000,000.

HOOVER, ROOSEVELT, IMATA ENAKA PRIPOROČILA IN ENAKE OBLJUBE

Mills očita demokratom, da so vse "dobre" sugestije
vzeli iz Hooverovih govorov. — Cirkuska kampanja

Demokratski predsedniški kandidat Franklin Roosevelt je prošil par tednov govoril na shodih v zapadnih in srednje-zapadnih državah, kjer je razvijal svoje "radikalne" misli. Na zapadu namreč flirta z radikalno mislečim ljudstvom, ki je v politiki zavedeno od demagogov, na vzhodu pa zagotavlja privatnim interesom, da se jim ni treba nič bati, če pride na krmilo demokratska administracija.

Roosevelt se je izrekel za državno reguliranje takozvanih utilitarnih družb, ki posedujejo elektrarne, plinarne in vodne sile. Ko je v enemu svojih glavnih govorih v slepile name ozmerjal utilitne magnate, ki so korumpirali uradnike, župane, guvernere in poslance, je potem previdno dodal, da je on proti socializaciji javnih naprav, ker verjame v "privatno iniciativo in privatno lastnino". Je pa kajpada za državno nadzorstvo in regulacije, da magnatje ne bodo mogli tako svobodno guliti prebivalstva. Ljudstvo, ki mu je ploskalo, pač ne ve, ali pa ne razume, da zakoni za reguliranje in nadzorovanje različnih korporacij že obstoje. Ogden Mills, ki je finančni tajnik v Hooverovem kabinetu, je potem Roosevelta opozoril, da vse to, kar je govoril o kontroli, o privatni iniciativi in zasebni lastnini, je ponovil za Hooverom.

V enemu drugih govorov je Roosevelt razvijal svoje misli o problemu ameriških železnic in navedel nekaj priporočil. — Hoover besednik Mills je v odgovoru dokazoval, da to, kar zdaj propagira Roosevelt v kampanji proti predsedniku Hooveru, je Hoover priporočal kongresu lansko jesen. Mills trdi, da vse kar je Roosevelt imel dobrih priporočil, je vzel iz Hooverovih govorov in Hooverovih poslanic kongresu. To argumentiranje med republikanci in demokrati

le potrjuje resnico, da med njimi ni v programu nobene razlike, nego se dve skupini kapitalističnih politikov, ki skačejo zdaj pod republikansko, zdaj pod demokratsko firmo, bore za službe in pa zato, da odvajajo volilce od stranke, ki je resnično za ljudstvo in proti kapitalizmu. Ker ne demokratje ne republikanci nimajo nikakih načel, se v kampanji zatekajo k starim cirkuskim metodam. Vsi delavci, ki so "politično" vposleni, imajo nalogo, zbornati tisoče ljudi skupaj, kadar se prikaže naokrog Roosevelt, oni delavci pa, ki so dobili službe po milosti republikanskih političnov, pa morajo seveda agitirati za "republican ticket". Vsi trezno misleči ljudje priznavajo, da je v tej kampanji socialistična stranka edina, ki pred volilci inteligentno nastopa, in edina, ki ima program, vrhutega še prav zelo konstruktiven program. Če bi bili volilci pametni, bi sledili rajše razumnim besedi socialistov, namesto da poslušajo bobne ter klovne demokrate in republikancev. Ako hočejo, da bo krize konec, ni drugega izhoda kakor socialistična zmaga.

Klub št. 1 za Proletarca

Prebitek piknika, ki ga je priredil klub št. 1 dne 25. sept. v prid Proletarca znaša \$114.

Tudi Nevada mora imeti posebnosti

Leta 1931 so razporeke v Nevadi, sorazmerno po prebivalstvu bolj narasle kakor v katerikoli drugi državi Unije, in v enakem merilu so se zvišale tudi poroke. Te podatke navaja statistika, izdana v Washingtonu julija t. l.

RESEN POZIV.

Sodelujte z naročninami in prispevki, da ohranimo Proletarca.

ZASTOPNIKI IN NAROČNIKI PROLETARCA SO SE DOBRO ODZVALI

Meseca septembra je prejel "Proletarec" za naročnino \$412.25, ali \$2 manj kakor isti mesec lansko leto. To je zasluga neumornih zastopnikov in tistih naročnikov, ki sami redno obnavljajo naročnino. Vendar pa ta naročnina za kritje stroškov ne zadostuje, kot je bilo že pojasnjeno v izdaji z dne 8. sept. na 1. strani. Dasi je tisoče in tisoče naših rojakov že mesece do dve leti brez zaslužka, je še vedno mnogo drugih, ki se na delavski list lahko naroče, kajti naročeni so tudi na protidelavske liste. Med te delavce je treba z agitacijo, da zvišamo cirkulacijo. Ze to, da septembra in avgusta nismo nazadovali več ko \$22 v dohodkih naročnine, je velik uspeh agitatorjev. Zelo pa je list nazadoval v oglaših. Naša glavna briga zdaj je, da pokrijemo dolg v tiskarni in v ta namen zbiramo poseben tiskovni fond, v katerega je bilo do zdaj prispevanega \$648.36, treba pa je še \$1,851, da bo kvota dopolnjena.

Hoan se je spet zameril

"Nestrancarji" v milwaukee mestnem svetu so dovolili patriotičnim organizacijam, ki se navdušujejo za jačanje ameriške vojne mornarice, da imajo lahko na svoj manifestacijski dan 27. oktobra mestni avditorij zastoj. Socialistični zastopniki, ki so nekaj glasov v manjšini, so glasovali proti. Zupan Hoan je sklep večine vetiral.

Ob priliki zadnje konvencije soc. stranke so socialisti v mestnem svetu predlagali, da se jim prepusti avditorij prost. Večina je to odklonila. "Ako je morala plačati zanj (za avditorij) socialistična stranka, ki se bori za človeške pravice in svetovni mir, naj ga plačajo tudi organizacije, ki se navdušujejo za takozvano "pripravljenost" in s tem za vojno klanje, je dejal Hoan v svojem kometnarju.

"Proletarec" je razširjen med najrazumnnejšimi čitatelji slovenskega tiska v Ameriki. Čitajte ga tudi vi.

Thomas in Maurer imata shode dobro obiskane

Socialističnih shodov se ni udeleževalo še nobenkrat po vsi deželi toliko ljudi kakor letos, dasi so socialistične postojanke v posameznih krajih večinoma šibke in ne morejo napraviti za shode toliko reklame, kakor jo store za svoje demokrate in republikance. Še celo v mestih kjer do nedavna ni bilo nobene socialističnega kluba, prihaja poslušati socialistične govornike stotine in tisoče ljudi, posebno kadar govortia Thomas in Maurer.

Zelo živahna je naša kampanja v mestu New York, kjer bodo 8. novembra izvolili tudi župana, ker je "Jim" Walker pod pritiskom preiskave o svojih koruptnih činih odstopil. On želi spet kandidirati, "da se opere pred ljudstvom". Socialistični kandidat za župana je Morris Hillquit, s katerim bodo morali kapitalistični kandidati resno računati. Če Newyorčani izvolijo Hillquita, bodo imeli župana, ki jim bo v ponos in v korist, ne pa v sramoto in škodo, kakor jim je bil Walker ter drugi pred njim.

Po vseh Zed. državah vzbuja veliko pozornost socialistični kandidat za predsednika Norman Thomas. V Madisonu, Wis., ga je poslušalo na shodu 7,000 ljudi in v Milwaukeeju 16,000. V poskusnem glasovanju za predsedniške kandidate, ki ga vodi Literary Digest, je v izdaji z dne 1. oktobra navedeno sledeče število volilcev, ki so se izrekli:

Za demokrate (Roosevelt).....	102,185
Za republikance (Hoover).....	100,323
Za socialiste (Thomas).....	15,587
Za komuniste (Foster).....	1,090

Pri poskusnem glasovanju, ki ga vodi Hearstovo časopisje v namenu, da agitira za Roosevelta, se je izreklo za Thomasa 7,000 volilcev, kar je Hearstove ljudi presenetilo. "Celo iz takih držav, v katerih socialistično gibanje ni imelo še nikdar zaslombe, prihajajo socialistični glasovi," piše Cole E. Morgan v Hearstovih dnevnikih z dne 27. septembra. Nato dodaja, da bodo demokrate poskusili pridobiti zase "vse napredne elemente", ker se boje, da če jih privabijo socialisti za Thomasa, je nevarnost, da bodo s tem pripomogli Hooveru do zmage. To je star demokratski trik, s katerim so še v vsaki kampanji premotili stotisoče dobro mislečih ljudi, da so nato rajše volili za demokrate, kakor pa po svojem prepričanju, "ker ima več prilike biti izvoljen". Naloga socialistov je, da o tej demokratski slepariji volilce pouče. Če tega ne stori v zadostni meri, bo tisočem spet žal, kakor jim je bilo pred 4. leti, ko so pometali svoje glasove proč za Smitha. In tudi ako bi bil on izvoljen, bi služil privatnim interesom prav tako kakor jim Hoover. Demokratski predsedniški kandidatje so namreč progresivni sami tiste tedne, ko se vrši volilna kampanja.

Naše priredbe

Detroit, Mich. — Klub št. 115 priredi s sodelovanjem odsekov kluba št. 114 v soboto 8. oktobra v Slov. dek domu shod in zabavo v prid Proletarca.

Sheboygan, Wis. — Kampanjski shod v soboto 15. oktobra v Fludernikovi dvorani.

Detroit, Mich. — "Večerinka" kluba št. 114 v soboto 15. oktobra v Woodmen dvorani na Victor Ave., blizu Oakland ceste.

Chicago, Ill. — Cankarjeva drama "Hlapi" v nedeljo 23. oktobra v dvorani ČSPS.

West Allis, Wis. — Zabavo v prid kampanje in Proletarca priredi klub št. 180 JSZ v soboto 29. oktobra v Kraljevi dvorani.

Waukegan, Ill. — Konferenca soc. klubov in društev Prosvetne matice v nedeljo 30. oktobra v Slov. nar. domu. Po konferenci velik kampanjski shod.

Cleveland, O., (Newburgh). — Koncert in veselica pevskega zbora "Delavec", odsek kluba št. 28 JSZ dne 13. novembra.

Registrirajte se!

Vsaka štiri leta, nekaj tednov pred predsedniškimi volitvami, se mora registrirati vsak, ki hoče na dan volitev oddati svoj glas. Kdor se ne registrira, ne bo smel voliti 8. novembra. V Chicagu je zadnja prilika za registriranje volilcev v torek 11. oktobra.

Notranji dolg Italije

Italija ima pet milijard dolarjev notranjega dolga.

DNEVNI ODMEVI OBUPNIH RAZMER

Hiranje gladnih. — Samomori vsled brezposelnosti in bede. — Polževa taktika pomožnih akcij.

Poroke nazadujejo — vzrok, nezaposlenost. Samomori narščajo v stotisoče, vzrok, beda, ki žene ljudi v skrajni obup. Nad dve sto tisoč otrok vagabundari po deželi, bodisi ker so brez doma, ali pa so zapustili dom, ker je postala mizerija pri starih nevdružljiva. Listi poročajo dan na dan čisto na kratko, kako si je ta in ta mlada žena vzela življenje, ker je mož že dve in pol leta brez dela in ni od nikoder pomoči. Marsikateri brezposelni se na lovu za delom ne vrne več k družini, bodisi, da je šel med trampe, ali pa v smrt. Načelniki dobrotelnih akcij priznavajo, da gloda smrt polagoma v neštetihi brlogih male in velike družine, ki čakajo konca topo in udano, ker je v njih zamrla vsaka nada na življenje in prihodnost. Podpora, ki jo nudijo razni okrajni pomožni odbori, je majhna in je ni za vse, ki so jo potrebni. Ni denarja za reveže, medtem ko ga ima vlada za velike korporacije in bogataše par milijard.

Bančna situacija

Septembra je prenehalo s poslovanjem 56 bank in avgusta 86.

PROLETAREC

List za interese delavskega ljudstva.

Izhaja vsak četrtrek.

Izdaja Jugoslovanske Delavske Tiskovne Društva, Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze
NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$9.00;
za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu naj-
pozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev
v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Thursday by the Yugoslav Workers' Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor — Frank Zalta
Business Manager — Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States, One Year \$9.00; Six Months \$1.75;
Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

3639 W. 25th ST., CHICAGO, ILL.
Telephone: Rockwell 2264.

\$46

Socialistična stranka v
kampanji

To je četrta predsedniška kampanja po
vojni, in prva, v kateri ima socialistična stran-
ka dobre izgleda za uspehe. Oviru v agita-
ciji pa ji je šibkost lokalnih postojank in pa
dejstvo, da v mnogih krajih do nedavna sploh
ni bilo socialističnih organizacij.

Delavstvo si je napravilo v omotični "pro-
speriteti" skozi prešlih deset let nepopisno
škodo, ker je zanemarilo svojo politično akci-
jo, med tem ko se za svojo politično organiza-
cijo sploh brigalo ni. Le najzvestejši socia-
listi so ostali v stranki in skrbeli, da ohranijo
v dobi, ko je divjala med ljudstvom špekula-
cijska manija, vsaj ogrodje organizacije.

Naobratno so kapitalistični politiki svoj
politični aparat v povojni dobi celo utrdili in
si zgradili močnejše politične mašine, ki so s
pomočjo mestnih, občinskih in državnih na-
meščencev v stanju zlobnosti skupaj v teku
enočevne agitacije tisoče ljudi, da se nav-
dušujejo za tega ali onega kandidata privat-
nih interesov.

Delavec, ki pravi, da je on celo "boljši
socialist nego oni, ki je v klubu in stranki",
oznanja zelo zelo zmotno mišljenje. Brez
organizacije ni nič. Brez socialističnih klub-
ov, kateri tvorijo socialistično stranko, bi
danes ne imeli svojih kandidatov proti stran-
kama kapitalizma in korupcije; ne imeli bi
svojih listov, ne vzgojevalnih letakov in bro-
šur; ne imeli bi socialistične kampanje, ki
je na dan in utiha milijonov delavcev in far-
marjev v teh kritičnih časih.

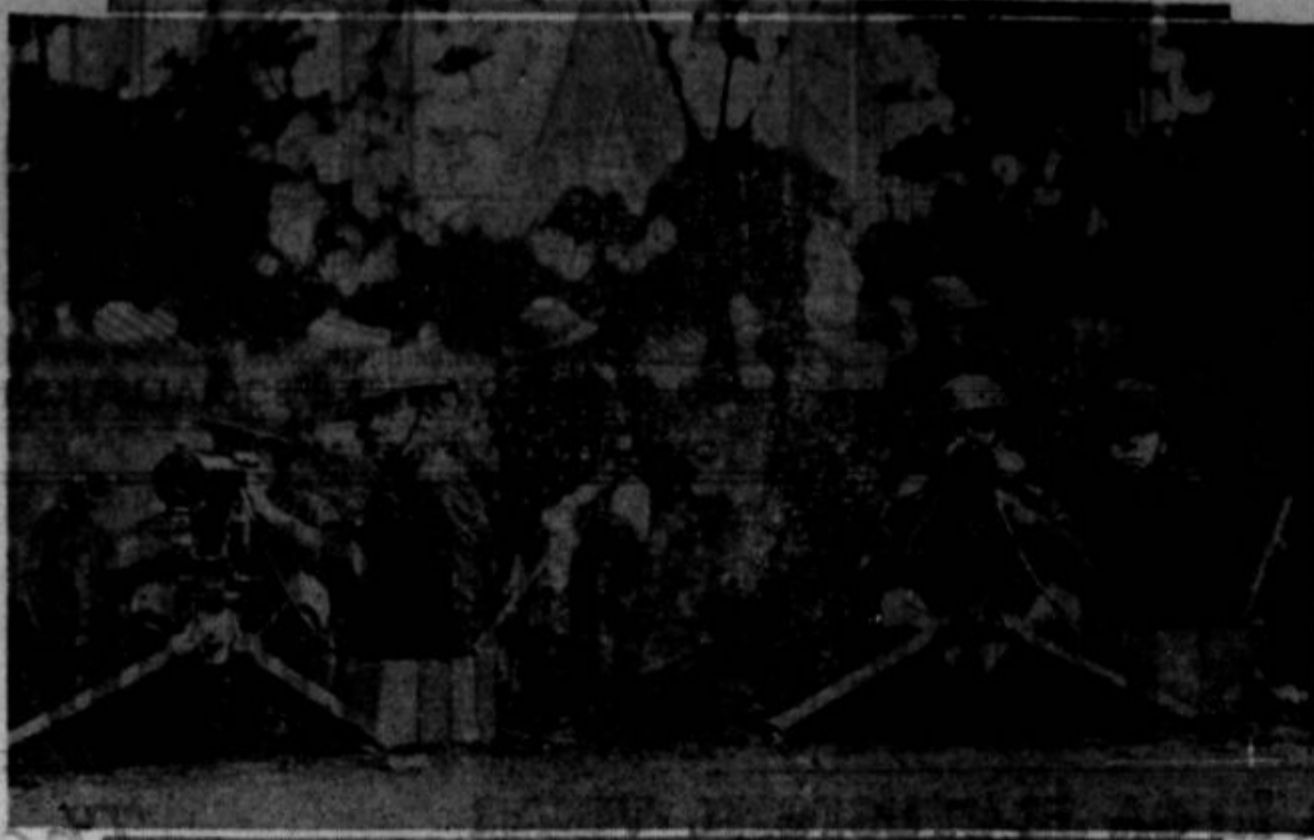
Socialistična stranka ima zdaj nad 15,000
članov, ki plačujejo članarino, in tisoče ta-
kih, ki so jo vsled brezposelnosti prosti. Vsi ni-
so aktivni. Ampak že ti ki so, so izvršili v pro-
šlih tednih toliko agitacijskega dela, da so
vzbudili pozornost kapitalističnih politikov.
Boje se, da dobe socialisti "preveč" glasov.
Če more že teh dobrih 15,000 članov izvršiti
toliko agitacijskega dela, da ga kapitalistični
ni tisk ne more več ignorirati, koliko več bi
ga bilo, če bi stranka imela sto tisoč članov!
Taka armada agitatorjev bi pripomogla, da
bi delavski zastopniki prišli kot poslanci in
kongresniki v vse zakonodaje. Nad korupt-
nimi politiki v mestih bi vihla svoj bič kri-
tike in kontrole močnega delavskega sile.
In kadar bi socialisti dobili v stranko pol mili-
jona agitatorjev namesto sto tisoč, bi se za-
čeli odločilni boj, v katerem bi socialistična
sila množično morala zmagati.

Socialisti hočemo v tej kampanji čimveč
glasov, a hočemo tudi članov, ki bodo vodili
boj tudi po 8. novembru.

Fašistična nevarnost

Norman Thomas razlaga v svojih govorih,
da so fraze o komunistični revoluciji v tej
deželi le fantazija. Nevarnost pa je, da se
razvije fašizem, ki je poglajal že močne kore-
nine. Fašistični organizaciji "Khaki Shirts"
načeljuje bogat militarist, ki je svoječasno
uganjal pustolovščine v vojni službi na Kitaj-
skem. Bil je v slični misliji v Nicaragui in
par drugih krajih. Tudi Ameriška legija je
bistveno fašistična organizacija. Celo giba-
nje, kakršnega vodi katoliški duhovnik Cox,
ima inspiracijo v fašizmu. V slučaju, da se
bi ameriški kapitalizem zavzel podpreti faši-
stično diktaturo, bo v tej deželi zavladal re-
žim nasilja, kakor v nobeni drugi. Thomas
tolmači, da je bistvo fašizma uničenje opozic-
cije, kar bi imelo v Zed. državah celo bolj
katastrofalne posledice kakor v Italiji. A-
meričan je instinktivno brutalen. Ob linča-
njih se nič ne vznemirja. Vesti o umorih čit-
ta z največjo ravnodušnostjo. Katastrofe v
industriji ga ne vznemirjajo, neglede koliko
delavcev je ob življenje, veliko bolj pa se
mu smili martinček, ako ga pajek vjame v
svojo mrežo. V slučaju, da bi prišel na vlad-
do fašizem, bodo opozicijske skupine
plačale davek diktaturi s tisočeriimi življenji.
Pravice ne bo, nego le vladna brutalna sila.
Thomas apelira, da naj ljudstvo to možnost
prepreči sedaj, ko je še čas. Zaječiti jo mo-
re edino, če se strnejo okrog socialistične
stranke vsi delavci, ki znajo trezno misliti.

OBOROŽEVANJE PROTI DELAVSTVU

Med premogarji v Illinoisu že več tednov vre, ker so se kompanije zavzele znižati
plače in jih hočejo delavcem usiliti za vsako ceno. Proti stavkarjem so nastopili držav-
ni procniki, kerifovi deputiji in tudi vojaštvo. Na sliki je oddelek državne milice s stroj-
nimi puškami, ki je bil poslan v taylorvillsko okrožje.

Delovanje kluba št. 37 JSZ

Milwaukee, Wis. — Z nasto-
pom hladnega vremena bo po-
stalo tudi delovanje naših klub-
ov v Milwaukeeju in na West
Allisu živahnije. Predvsem
se opozarja članstvo na pri-
hodnjo sejo v četrtek 13. okto-
bra. Na dnevnem redu bo več
zelo važnih zadev. Po seji
diskuzija o raznih važnih vpra-
šanjih.

Nasprotniki delavstva so or-
ganizirali v mestu takozvani
Taxpayers Advisory Council,
da sleparijo ljudstvo z lažni
glede "previsokih" davkov. Ti-
sti, ki so oškodovali mesto za
stotisoče potom raznih nečed-
nih manipulacij, bi radi sedaj
dosegli, da bi mesto odslavilo
stotine svojih delavcev in zane-
maralo najvažnejša mestna de-
la, kakor čiščenje in izboljša-
vanje cest, javno varnost in
zdravstvene odredbe.

Zupan Hoan je tem šakalom
odgovoril potom ostrega jav-
nega pisma, v katerem jim je
dokazal, da se jim gre samo za
njih lastne interese, ter da na-
sprotnjuje vsaki odredbi ali
mestni postavi, ki bi pomenila
resnično zniževanje davkov —
ne na račun malih posetnikov,
najemnikov in malih trgovcev.

Dokazalo se jim je natanko,
da bi od njih zahtevano zni-
žanje davkov pomenilo, da bi
stotine mestnih delavcev zgubi-
lo zaslužek, nakar bi bili pri-
morani iskati pomoči pri okraj-
ni dobrotelni ustanovi.

Na drugi strani pa bi lastni-
ki velikih palač in industrij že-
li dobiček. Znižanje davkov
po načrtu prej imenovane orga-
nizacije velikih zemljiških špek-
ulantov bi pomenilo, da bi mili-
ljonske družbe prihranile na
davkih od 25,000 do 75,000
dol., mali hišni posestniki pa od
5 do 25 dol. Kje je torej lo-
gika?

Članstvu našega kluba pri-
poročam, da se naj udeležuje
sej še bolj številno kakor dose-
daži. Potrebno je, da se deluje
za udeležbo teh sej tudi med
somišljeniki, kateri želijo jas-
nosti v takih vprašanjih in se
hočejo seznaniti z nauki so-
cializma. — Spartak.

Po konvenciji JPZS

Napredna misel je zmaga-
la na konvenciji in s tem se je za-
čela nova doba v razvoju na-
še in sosednjih naselbin.
V bodoče se bo vršil boj v
drugačni obliki: Resnica proti
laži in razširjenje socialistič-
nega nauka — s tem bomo utri-
dili našo zmago. Bodočnost
pripada socializmu.

Toda pred zaključitvijo te-
ga žalostnega poglavja v zgo-
dovini naše naselbine je po-
trebno povedati še nekaj z ozi-
rom na zavijanje in obdolžitve
v predzadnji številki "Obzora".

Predvsem naj bo omenjeno
sledeče: Kdor je pripravljen,
da falsificira pred sedmimi pri-
čami podpisane izjave, se bo
poslužil tudi še bolj podlih
sredstev v boju proti nasprot-
niku.

Tisti, ki se toliko briga za
državljanstvo drugih, naj pred-
vsem pojasni naši javnosti, kdo
je prevajal in obenem falsifi-

ciral gotove članke iz "Delav-
ske Slovenije" in tako prepri-
čal državljanstvo tistemu, kate-
remu se sedaj očita, da ga še
nima? Kdo je pisal naseljeniš-
kim oblastim črnorokarska pi-
sma? To je važno!

Da pa bodo dotični rodo-
ljubi imeli mirno vest, naj jim
bo tukaj povedano, da ta po-
dlost ni uspela in da bo držav-
ljanstvo v par mesecih vseeno
dovoljeno.

Končno pa naj bodo citirane
besede velikega Schillerja iz
"Devic orleanske": "Proti
neumnosti se tudi bogovi za-
man borijo". — Spartak.

Večerinka kluba št. 114

Detroit, Mich. — Klub št. 114
JSZ priredi "večerinko", na
katero vabi vse soderuge in so-
mišljenike — moške in ženske.
Prebitek je namenjen v okre-
pitev klubove blaginje, ki ze-
lo rabi take pomoči. Večerinka
se vrši v soboto 15. oktobra
v Woodmen dvorani št. 242 na
Victor Ave. blizu Oakland ce-
ste. Vstopnina 15c za osebo.
Začetek ob 6:30 zvečer. Svira
Homecov orkester. — Odbor.

Detroitski paberki

Detroit, Mich. — Nahajamo
se v srčiti volilni borbi. Obe
stari stranki kmita svoje ovce
s praznimi frazami, za ocvirke
jim pa servirata pivo in
"šnops". Njima nasproti
pa stoji prvič po vojni sveža,
očajana, poštena in čista pred-
stavica ameriškega delavstva
— socialistična stranka. Njeni
ekspozente posedujejo močeno
orožje depresije. Program
jim je jasno začrtan. Na čelu
pa jim je mož širokega obzora
in jasnih misli. Ta mož je
Norman Thomas. On je izred-
ni pojav v političnem življenju.
Produkt razmer.

Slovenci jim v tej borbi sto-
jimo zvesto ob strani. Klub
115 JSZ (zapadna stran) je že
odšel na barikade. V ofenzivi
bo stopil v soboto 8. oktobra,
ko bo sklical velik javen shod
v Slovenskem delavskem domu
na 437 Livernois Ave. Glavni
govornik bo John Panzner, kan-
didat za gubernerja. John je
izkušen delavski bорец. Med
vojno je bil 28 mesecev v jet-
nišnici vsled protivojnih aktiv-
nosti. Nadaljni govornik bo
Victor Ruether, mlad in ener-
gičen. Svoje sodelovanje je
obljubil tudi Estok Menton, di-
jak na Mich. Univerzi. V slo-
venščini bo pa govoril Jože Ko-
tar. Po shodu pa se vrši v
spodnjih prostorih večerinka,
pri kateri sodeluje tudi klub
št. 114 in pa mladinski odsek.
Prebitek te večerinke gre v ko-
rist "Proletarca", ki je vsled
krize prišel v finančne stiske.
Shod se prične ob 8. uri. Vstop-
nina bo prosta. Odgovarjalo
se bo tudi na vprašanja. Kdor
si toraj želi poglobiti znanje o
socializmu, ki je naš poslednji
up in kdor je v dvomu glede
njegove taktike, ta naj ne za-
mudi tega shoda.

Mussolini je odlikoval auto-
magnata Henry Forda z redom
italijanske krone. Konzul Ber-
tomobilov, pač pa zato, ker si
ni-Caninijeva tozadevna izja-

va se glasi: Ne zato, ker si
velik industrijalec in kralj au-
tomobilov, ampak zato, ker si
najbolj humanističen deloda-
jalec sveta. — Ha-ha-ha! For-
dovi delavci, držite se za tre-
buhe od smeha. Mussoliniju bi
privoščili vsaj en teden gara-
nija pri Henry-ju in prepričani
smo, da bi spremenil svoje na-
zore o Fordu.

Strahoviti LaFollettov poraz
v Wisconsinu je dobra šola za
progresivce. Njegov mogočni
politični ustroj se je zdrobil v
prah, kakor hitro je resno pri-
šel uvajati neznatne reforme.
Zgodovina Milwaukeeja in Re-
adinga se ponavlja. Bojeviti
LaFollette bi sedaj pametno
napravil, ko bi ostanke svoje
armade pripeljal v socialistič-
ni tabor. Material ima že na-
pol obdelan. Tudi karijera mu
je zagotovljena.

Republikanski "Free Press"
je z dne 26. sept. poklonil kar
pol prve strani Norman Tho-
masu, pa ne mislite, da iz lju-
bezni do njega, pač pa zato,
ker je Thomas udrihal po Roo-
seveltu. O Hooverju se je iz-
razil, da on je vsaj izrazil ka-
pitalist, njegov padeč je pač
povzročil kapitalizem sam, do-
čim se Roosevelt skriva pod
krinko liberalizma, na skriv-
nem pa koketira z Wall Stre-
tom. O Thomasu se "Press"
simpatično izraža. Napravil
mu je nehote veliko reklamo.
Frank Česen.

Naše seje in shod

Sheboygan, Wis. — V soboto
večer 15. okt. priredi klub
št. 235 JSZ s sodelovanjem
društ. št. 344 SNPJ shod, na ka-
terem bo glavni govornik s.
Frank Zalta, urednik Proletar-
ca. Namen tega shoda je, se-
znaniiti ljudstvo s soc. stranko
in njenim programom. Klub
priporoča vsem čitateljem v
Sheboyganu, da pomagajo raz-
glašati ta shod med ljudstvom.
Vrši se bo v Fludernikovi dvor-
ani točno ob 7.30 zvečer.
Vstopnina bo prosta. Po shodu
bo prosta zabava in ples.

Samostojni moški pevski zbor
"Danica", kateri že več časa ni
hastopal, se je pridružil sociali-
stičnemu klubu kot njegov
pevski odsek. V zboru so sami
dobri pevci, na katere smo Slo-
venci v tej naselbini lahko po-
nosni, posebno pa še klub št.

NOVA POŠTA V CHICAGU

Ogromno poslopje nove pošte v Chicagu, ki bo stalo milijone dolarjev,
je edina večja stavbna gradnja tekom tega leta v Chicagu. Grade ga južno
od Union postaje.

235. Zdaj se pridno vadijo
za koncert, ki bo enkrat no-
vembra.

V četrtek 13. okt. se vrši kluba-
seja. Priporočam, da
naj se je udeleži sleherni član
in članica. Odbor, ki ima na-
logo urediti vse potrebno za
naš shod, bo poročal o svojem
delu.

Frances Skruha, tajnica.

Iz zapada

Pueblo, Colo. — Dne 4. ok-
tobra se je vršil v dvorani
društva "Orel" S. N. P. J.
socialistični shod, na katerem
je govoril Wm. Busiek. V
Pueblu je mnogo somišljenikov
soc. pokreta, toda nobene so-
cialistične organizacije, zato
je kampanjsko delo zelo ovira-
no in šibko.

Drugi socialistični shod v
tem mestu bo 30. oktobra, na
katerem bo govorila K. White-
head, soc. kandidat za senatorja.

Dne 25. sept. je tu imel shod
komunistični kandidat za pod-
predsednika črne Ford. Ude-
leženci so bili večinoma njegovi
plemenski rojaki, belopoltni pa
so bili bolj redki. Ford se
je ob soc. stranko obregnil le
na koncu svojega govora.

Med Slovenci se je ustanovil
nekak neodvisen politični klub,
ki je v začetku pokazal naklon-
jenost delavskemu gibanju.
Da-li klub pri tem ostane, po-
kaže bodočnost. Bolje bi se-
veda bilo, če bi bil socialističen
namesto brez dolocene odreje-
nosti. — Poročevalec.

Kako je v Johnstownu?

Johnstown, Pa. — Razmere
seveda zanič. Socialistične a-
gitacije precej. Klub št. 5 bi
zelo narasel v članstvu, če bi
ljudje zmogli plačevati naroč-
nino. Morda bi se v tem dalo
kaj ukreniti, npr., da jo bi
znižali na 25c?

Shod in piknik 18. sept. je
bil zelo dobro obiskan — kakih
300 ljudi — ampak v Johnstownu
in okolici je toliko Slovencev,
da bi bila udeležba lahko
boljša. Z Ovnovim govorom
so bili navzoči zelo zadovoljni,
ker zna poleg resnih izva-
janj vpletati vmes fine dov-
tipe, ki izboljšajo veliko smeha.
Prireditelj je dobro izpadla tu-
di v finančnem oziru, četudi se
klubu ni šlo za slednje. Pre-
bitek bo porabljen v kampanj-
ske svrhe in v podporo Prole-
tarca.

Zadnja klubova seja na
Moxhamu je bila dobro obiska-
na. Prihodnja bo v nedeljo
16. okt. na Franklin Boro ob
2. pop. — Poročevalec.

Agitirajte za Puncerja

West Allis, Wis. — Sociali-
stični kandidat za poslanca v
3. distriktu je naš sodrug
Frank Puncer. Izvoljen bo,
če agitiramo na vso moč zanj
in za vso socialistično listo. V
prid volilne kampanje in Pro-
letarca priredi klub št. 180 do-
mačo zabavo v soboto 29. ok-
tobra pri Kralju, 6001 W. Ma-
dison St. — Mary Musich.

Listnica uredništva

Zaradi zapisnikov konferenc
in eksekutive, zaostalih dopi-
sov ter seznamov, izide pri-
hodnja številka na 8. straneh.
Med drugimi bo v prihodnji
številki dopis poslanca John
Ermenca.

Zgodovina delavskega
gibanja na Slovenskem

PRIREDIL ANTON KRISTAN

(Nadaljevanje.)

V št. 100, 2. maja 1890, L. XVIII.
(Uspešno sredstvo "zoper štrajk"). Tu-
kajnji tovarnar Tachinkel je naznanil de-
lavcem, da jim ne dovolijo delavskega prazni-
ka dne 1. maja, pač pa da delavcem za ta
dan dvakratno plačo. Nobeden delavec ni
šel v Šiško pič, ne v hotel "Evropa" plesat.
Posnemanja vredno!

V št. 101, 3. maja.

(Prvi maj.) Iz Zagorja se poroča, da so bi-
li delavci dne 1. maja popolnoma mirni. S
dovoljenjem vodstva so šli jutraj z godbo
k sv. maši, čez dan pa so živili počitak v
krogu svojih domačih. Tudi v Ljubljani ni
bilo neredov. Sploh v Avstriji ni bilo tolikih
in takih izgrediv, kakor so jih mnogi napo-
vedovali in drugi se jih bali. Na delavskih
shodih so delavci povsod pritrdili znani
resoluciji pariškega delavskega shoda. Ta
resolucija ne zahteva nič pretiranega, iz-
vzemaj dolgočbo o osemurnem delu, ker to
dobi raztezajo na vse vrste delavcev. V
ostalem so vse zahteve v sedanjih razmerah
opravičene in v Avstriji od 1. 1883. tudi po-
stavno potrjene. Merodajni faktorji bi mo-
rali poskrbeti, da se postava povsod točno
izvršuje, in delavcem bi bilo pomagano v
mnogih ozirih.

"Slovenski Narod" pa je nastopno obvestil
svoje čitatelje:

V 99. šte. od 1. maja 1890.

(Prvi maj) ni pokazal prijaznega obraza.
Zjutraj je bilo mrzlo, da je prav dobro slu-
žila dvojna auka. Delavci, katerih danes
praznuje kakih 900 do 1000, bili so že zgo-
daj v mnogem številu na Rožniku, od koder
so šli v malih tolpah na zbirališče "v hotel
Evropa". Po Dunajski cesti so stražili žan-
darmi in mestni redarji. Proti 1/10. uri
prišel se je shod, katerega se je udeležilo do
500 delavcev, med njimi tudi nekateri s
Vižmarja in iz Šiške. Red v dvorani vzdr-
ževali so in ga bodo ves dan vzdrževali de-
lavci, ki so označeni z rdečimi belimi kokar-
dami. Zborovanje otvoril je sklicatelj g.
Kordelič, ki je bil izbran predsednikom,
podpredsednikom g. Wajda, zapisnikarjem
pa g. Grablovec. Predsednik in podpredsed-
nik sta v slovenskem in nemškem jeziku opo-
zarjala delavce, naj skrbje za najlepši red,
da se jim ne bode predbivalo, da hočejo
priti do svojih pravic nepostavnim silovitim
potom. Zborovalci odobravali so ta opomin
z "dobrohoti". Potem je govoril slovenski
g. Zadnik skoro nad jedno uro o delavskem
vprašanju in razvijal socialnodemokratski
program, ki se ima izvršiti strogo postavnim
potom, nikakor ne s silo. O istem predme-
tu govoril je nemški g. Brozovič, krajše, a
tudi jasneje. Potem so govorili o osemurnem
dnevem delu gg. Zadnik, Brozovič,
Vovk in Kordelič. Zadržaj vseh govorov je
bil osem ur dela, osem ur za razvedrilo in
omiko in osem ur za spanje. Vsi govorniki
so govorili jako zmerno, tako da magistratni
komisar, gosp. Robida, ni imel nijedenkrat
povoda seči v besedo kakemu govorniku. Ko-
nečno vsprejela se je resolucija za osemurno
delo in pritrdilo se je tudi drugim zahtevam
letošnjega Pariškega socialističnega kongre-
sa. Zadnji govorniki so morali biti jako
kratki, ker je gostilničarka zahtevala, da se
zborovanje konča pred 12. uro, da bode pro-
stora za stalne goste. Ob 12. uri je bilo zbor-
ovanje, ki se je vršilo v najlepšem redu,
končano in delavci odšli so večinoma na svoj
dom. Ob 2. uri popoldne odšli so delavci
v Spodnjo Šiško v gostilnico "K združenju".
Potem se vrnejo v "hotel Evropa", kjer bode
petje, deklamacije in ples do 10. ure zvečer.
Dolje godbi ni dovoljeno svirati. Ni dvomiti,
da se tudi ostali program prvega maja izvrši
v najlepšem redu, kakor se je pričel, kar
bode delavcem le v čast in korist. Nepri-
jetno vreme dopoldne spremenilo se je po
12. uri v prav rahel dež, kar utegne zabavo
v Šiški pokvariti, kajti nameravana je na
prostem na gostilničarskem vrtu.

(Na Savi) 1. maja. V Trbovljah se zopet
dela. Na Hrastniku vse redno. Na obeh
krajih ima vojaštvo zasedene važnejše to-
čke, na vseh potih stoje vojaške straže, ki ne
pripuščajo ni izhoda ni vplaza, tako, da je
občevanje delavcev med posameznimi rudniki
in tovarnami preprečeno popolnoma. — V
Zagorji izprosil si si premagopoli mirnim
potem, da smejo praznovati danes, kar se
jim je dovolilo pod uvetom, da se zopet jutri
poprimejo dela. — Šli so na to z godbo na
čelu k maši. — Popoludan kanijo poslati de-
putacijo k ravnateljstvu, zahtevajoč, da se
jim dovoli pristop k društvu "Zagorski So-
koli", kar jim je sedaj zabranjeno pod kazni-
jo odpuščenja iz službe.

(Dalje prihodnjič.)

Častna družba

Vsako, ki glasuje socialistično, izrazi s
tem protest proti krivicam in ob enem se iz-
reče za odpravo kapitalizma ter za nov red,
v katerem bodo bogastva ljudska posest.
Brezposelnost in druga socialna zla bodo od-
pravljena in zavladalo bo resnično blagosta-
nje za vse, ki so ga vredni.

Neumnost je največja "masna produkcija."

P. ZOLA:

RIM

Poslovenil Ethin Kristan.

(Nadaljevanje.)

Vsi čuvaj so ga poznali. Sorodstvo z monsinjorom Gamba del Zoppo mu je odpiralo v vrata Vatikana, kjer je preživljal cele dneve. Dva stola sta bila tukaj. Sedla sta in Narcisse je takoj zopet začel govoriti o umetnosti.

Kakšno čudno usodo, kakšno vzvišeno in izposojeno kraljevsko dostojanstvo ima ta Rim! Človeku se zdi središče, v katerem se steka vse svet, kjer pa ne dajo začetka z nerodovitnostjo udarjena tla sama nobene kraljeve ali sebe. Umetnost se mora takaj vdolgniti, genij sedelnih narodov se mora prenesti sem, tedaj pa cvete krasno. V dobi cesarjev, ko je bil Rim kralj sveta, je dobil lepoto svojih spomenikov in skulptur z Grškega. Pozna, ko je prišlo krščanstvo, se v Rimu povsem prepojilo s poganstvom. Šele drugod, na drugih tleh, je ustvarilo gotiko umetnost, krščansko umetnost na vrhuncu popolnosti, še pozneje, v renesansi cvete pač v Rimu stoletje Julija II. in Leona X., ali gibanje, ki mu daje čudoviti vzlet, so pravljali toskanski in umbrijski umetniki. Drugi mu prihaja umetnost od zunaj in mu podaja čudno svetlo, dosega jo v njem trumafalno veličino. Takrat so antike čudežno objele; prepodila sta se Venera in Apolo, obojevana od samih papežev, ki sanjajo izza Nikolaja V., da postavijo papežev Rim na eno stopnjo s cesarskim. Za iskrenimi, nežnimi in krepkimi predhodniki Fra Angelico, Perugino, Botticelli in številnimi drugimi prihaja valičanstva, Michelangelo in Raffael, nadčloveški in božanski. Tedaj pride naenkrat propad in stopetdeset let mora miniti preden se pojavi Caravaggio in vse, kar si je mogla priboriti umetnost slikarstva, ob pomankanju genija krepkih barv in izraza. Potem se nadaljuje propadanje do Berninija, ki je preobrazil, pravi stvarnik sedanjega papeževskega Rima, čudežni otrok, ki spočne od svojega dvajsetega leta dalje cel rod silnih marmornih hčera, vseobsežni stavbenik, čigar grozovita delavnost je dovršila pročelje sv. Petra, zgradila kolonade, okrasila notranjost bazilike, postavila neštete vodome, cerkve in palače. To pa je konec vsega, kaj od tega časa se je Rim korak za korakom umikal iz življenja ter se od dne do dne bolj oddaljeval od modernega sveta. Kakor to mesto, ki je vedno živelo od drugih mest, od tuge umira, ker jim ne more vzeti ničesar več, da bi si zopet izšlo slave.

"Oh, Bernini, čudežni Bernini!" je Narcisse polglasno nadaljeval s svojim mrjočim licem. "Mogoče je in dovršen, neprenehoma pripravljen na vzlet in vedno bistroumen. Njegova plodovitost je polna miline in krasote! Venomer mi prihajajo s svojim Bramantejem, s svojim Bramantejem in z njegovim mojstrskim delom, z brezhibno in hladno Cancellerijsko! No dobro, priznajmo, da je bil Michelangelo in Raffael stavbenstva, pa ne govorimo več o njem! ... Ali Bernini, imenitni Bernini, čigar baje slabi okus ima več nežnosti in rafiniranosti kakor ogromnost in dovršenost drugih! Ta bogata in globoka duša, v kateri bi morala naša doba najti sama sebe, je tako zmagovito premišljena, da zmede človeka s svojim vsake nizke resničnosti prostim stremiljenjem po umetnem ... Poglejte le v vili Borghese skupino Apolona in Dafne, ki jo je napravil z osemnajstimi leti — pogledite predvsem v S. Maria della Vittoria njegovo zamaknjeno sveto Terezo! Oh, ta sveta Tereza! Človek vidi odprto nebo, zono, ki obliva žensko telo v božanskem uživanju, do krčev stopnjevanja blagodejstva vere, toplo se kreaturo, ki umira od radosti v rokah svojega Boga! ... Ure in ure sem prebil pred njo, ne da bi mogel izžrpati vse dragoceno, požigajočo neskončnost simbola."

Glas mu je zamiral. Ali Pierre, ki se ni več čudil njegovemu tajnemu nezavednemu sovražstvu do zdravja, enostavnosti in moči, ga je komaj poslušal, ker je bil sam ves v oblasti misli, ki ga je boljbolj premagovala: Poganski Rim se je zopet budil v krščanskem Rimu in je napravil iz njega katoliški Rim, novo politično, hierarhično in gospodovalno središče vlade narodov. Ali je bil izjemni prvo dobo sploh kdaj krščanski? Misli, ki so ga bila prevzele v Palatinu, pa v Via Appia, pa potem v cerkvi sv. Petra, so se predle dalje in dalje in so nahajale vse očitnejše potrdilo. In to jutro, v Sikstinski kapeli in v Stanza della Segnatura, je v omotici občudovanja dobro razumel novi dokaz, ki ga je podajala genialnost. Seveda je prihajalo poganstvo pri Michelangelu in pri Raffaelu na površje le v izpremembi, katero je povzročil krščanski duh. Toda ni li ležalo na dnu? Ali niso prihajale ogromne nage figure enega iz strašnih nebes Jehove, ki jih je bil videl skozi Olimp? Ali niso kazale idealne podobe drugega pod čistostno tencično devico krasna, zapeljiva telesa Vener? Pierre se je zdaj jasno zavedal tega, in z njegovo osuplostjo se je mešalo nekaj neprijetnega, zakaj ta krasna, silna telesa, ter strastno radost življenja povečujejo gole figure so vstajale zoper njegove sanje, ki jih je sanjal v svoji knjigi: Zoper sanje o pomlajenem krščanstvu, ki daje človeštvu mir, zopet sanje o povratku v enostavnost, v čistost prvih časov.

(Dalje prihodnjič.)

TUDI "POSLEDICA VOJNE"

Spremljaj na tej strani je bilvi pomiki kajzer, ki "pobira" na Holandskem. Ima oblačnike, za dom so mu dali graščino, obkazujejo ga njegovi bivši podaniki iz vrst aristokratov in militaristov, ki kujejo naklope ter sanjajo. Nemčija pa se zviša v silnih gospodarskih krčah. Resnično delovno in nad pot milijonov. Naaraba za Nemčijo je, da je to zelo velika kajzerskega mišljenja v množicah, ki ovira razmah socialni revoluciji.

REZULTATI KONVENCIJE J. P. Z. SLOGA

Konvencija Jugoslovanske podpornice zveze Sloga, ki se je pričela v Milwaukee dne 19. septembra, je trajala šest dni. Udeležilo se je 78 delegatov in glavnih odbornikov. Zborovali so v S. S. Turn dvorani. Prisrdoval ji je Victor Petek, podpredsednik je bil Joe Vidmar, zapisnikar pa sta vodila Frank Novak in Rado Staut.

V novi glavni odbor so bili izvoljeni: Victor Petek, predsednik (ponovno); Leo Zorko, Sheboygan, podpredsednik; J. Lenko, glavni tajnik (ponovno); Tony Jeray blagajnik (ponovno); John Arnich, zapisnikar. V nadzornem odboru so, John Ermenec (ponovno), Mato Muženič (Sheboygan) in Frank Zajec (ponovno). Porotni odbor: Joe Vidmar, John Turk in Anton Debevec (Sheboygan). Za glavnega zdravnika je bil izvoljen dr. Christensen. Dosedanji gl. zdravnik dr. Stefanec ni mogel več kandidirati, ker nova pravila določajo, da društveni zdravniki ne smejo kandidirati za gl. zdravnika. Glavnemu odboru je dodeljen tiskovni odbor, v katerem so Frank Puncer, John Arnich in John Lenko. Vse uradne zadeve, kot dopise, ki se tičejo JPZS, mora preje pregledati ta odbor in odločiti o priporočitvi ali odklonitvi. "Obzor" ostane še glasilo. Urednik Rado Staut zavzema po-

slednje čase pomirjevalno takto in se je v izdaji Obzora z dne 29. sept. odprto izjavil za spravo. Na konvenciji sami pa sta si skozi ves čas stala nasproti dva "bloka". Dotični, ki ga je podpiral Staut, je bil v splošnem poražen.

Prihodnja konvencija bo v West Allisu.

Konvencija je sprejela resolucijo, s katero se JPZS izreka za delavsko ideologijo v smislu socialističnih načel. Organizacija ostane še pri Jugoslovanski bratski organizaciji.

Pri volitvah odbora sta imeli obe struji svoje kandidate. Takozvani "nasprotni" tabor ali opozicija je dobila v glavnem odboru samo en mandat, dasi je kontrolirala precej glasov (od 30 do 37), večina pa je imela od 40 do 42 glasov. Večino so nazivali v taboru opozicije za "čikaški" blok. Po končanem zborovanju so v obeh taborih pokazali voljo za za-

SODRUGOM IN SIMPATIČARJEM V CLEVELANDU

Seje kluba št. 27 JSZ. se vrše vsak prvi petek v mesecu ob 7:30 zvečer. Zvečnega odnosa prvi torki ob 8. zvečer. Mladinski angleški odsek vsak petek izven prvega ob 8. zvečer, vse v klubskih prostorih v S. N. D. Sodrugi in sodruštva, agitirajo in pridobivajo novih članov. Zlati klub ter novih naročnikov Proletarcev. V organizaciji in izborebi je naša moč.

Dr. John J. Zavertnik

PHYSICIAN AND SURGEON
OFFICE HOURS AT
3724 W. 26th Street
1:30-3:30-6:30-8:30 Daily
Tel. Crawford 2212.
at 1858 W. 22nd Street
4:30-6:00 p. m. daily.
Tel. Canal 0164.
Wednesday and Sunday by
appointments only.
Residence Tel.: Crawford 8440
If no answer—Call
Rockwell 9200.

Phone Lawndale 4872

Dr. Otis M. Walter

ZDRAVNIK
IN KIRURG.
4002 W. 26th Street
Chicago
Uradne ure od 1. do 6 pop.
izvzemši nedelje.

Pristopajte k

SLOVENSKI NARODNI PODPORNICI JEDNOTI.

Naročite si dnevnik

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00,
pol leta \$3.00.
Ustanavljajte nova društva.
Donet članov(ie) je treba za
novo društvo. Nalov za list in
za tajništvo je:
2657 S. LAWDALE AVE.,
CHICAGO, ILL.

"New Leader"

angleški socialistični tednik.
Izpolni in pošlji. Naročnina: \$4.00
na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.50
za tri mesece.
Nalov: 540 Jumeau Ave.
MILWAUKEE, WIS.

Royal Bakery

SLOVENSKA UNIJSKA
PEKARNA.
ANTON F. ŽAGAR,
lastnik.
1724 S. Sheridan Rd.,
No. Chicago, Ill.
Tel. 5524.
Gospodinjke, zahtevajte v trgovini
kruh in naše pekline.

SMOLA KAPITALISTA MEJAČA

Humoristična
tragedijaADAM
MILKOVIČ

(Nadaljevanje.)

"Da, nekdo pa si govoril drugače!" je siknila Suzana. "Tako ponašanje je mogoče le od neznajčanih ljudi. Vsekaror pa vedi, da se ti o prvi pri- liki maščujem."

Da, obema je bilo zelo ne- ročno.

Isti čas je sedela teta Jana s Petrom Mejačem na vrtu.

"Tako sem sklenila," je re- kla, "da se vsaj deloma oddol- žim neprijetni ob vašem priho- du, vaju povabim kadar se po- ročita, za nekaj časa k meni na letovanje."

"Kadar se poročiva!" je gla- sno pomislil Peter Mejač.

"Kako? Vi se gospod rav- natelj ne nameravate poročiti? Ali boste kar tako?" je skoro strogo pogledala vanj.

"O, tega ne trdim, nikakor ne. Priznam pa, da sem se ne. Premislil šele zadnji čas. In vendar moje misli po svetu. Ve- gredo prvotno pa sem v resnici nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

dil: "Ti si siromaček!"

Potem se je obrnil k teti Ja- ni in še rekel: "Do tega otro- ka imam nenavadno ljubezen, zelo lepo se razvija."

"Saj ga človek mora imeti rad," se je izognila teta očitku, in ko sta potem govorila o o- trokovih bodočnosti, je vpraša- la teta Jana: "In ga namerava- te gospod ravnatelj pozneje poslati v visoke šole?"

"Da, tudi na to sem že mi- slil," je potrdil Peter Mejač, "če drugega ne, upam da mi bo nekdo vsaj hvaležen — tu- di to bo lepo plačilo zame."

"Kajpada je bila teta Jana s takim razgovorom povsem za- dovoljna in je Suzana že ob prvi priliki vse natančno povedala: "Ima že črno obleko!" je pou- darila. "Pomisli črno obleko ima že — in preden bo mesec dni, že namerava stopiti pred oltar. Sicer pa o tem ne go- vori bogve kako rad. Vse to vi že vse to veste? Ha, hitro v gredo moje misli po svetu. Ve- gredo prvotno pa sem v resnici nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

Potem sta govorila o vojni. Teta Jana sicer ni vedela mno- go povedati, a se je z vsem stri- njala z gospodom ravnateljem, ki je postajal od trenutka do trenutka ognjevitelji, dokler nameraval ostati samec, bil sem namreč v vojni in sem bil ... fuji!"

"Tak me jokaj vedno!"

"Nikoli nisem vedela, da bom kdaj v življenju dočkala tako bodočnost." Potem je skril obraz k njemu in jokala naprej.

"Ne cmeri se vendar!" jo je narahlo odrival on. Pa ni nič pomagalo. Še bolj je silila vanj. Med ihtenjem je nerazločno mrmrala, in Peter Mejač je slišal natančno le, ko je rekla, da ni nikoli verovala, da se bo on kdaj poročil.

"Pregovorili so me," je re- kel, "kaj hočeš!"

Da ni bilo skale, bi bil Peter Mejač v tem trenutku omahnil v morje, tako pa se je k sreči sesedel na skalo in pritrjeno zastokal. Ampak Suzana še sedaj ni mogla mirovati. Silila je vanj z glavo in globoko vzdihovala. Kaj ji je le? Je pričel resno misliti Peter Mejač in skrbni so ga morile. Pa ne, da je...

"Kaj misliš, da boš tudi ti srečnejša če se oženim?"

"Kako bi ne bila!" je rekla ona in go pričela neusmiljeno poljubovati. Seveda je bil na- vajen Peter Mejač dihati pa je tudi sedaj iskal na vse načine zraka.

(Dalje prihodnjič.)

Royal Bakery

SLOVENSKA UNIJSKA
PEKARNA.
ANTON F. ŽAGAR,
lastnik.
1724 S. Sheridan Rd.,
No. Chicago, Ill.
Tel. 5524.
Gospodinjke, zahtevajte v trgovini
kruh in naše pekline.

"New Leader"

angleški socialistični tednik.
Izpolni in pošlji. Naročnina: \$4.00
na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.50
za tri mesece.
Nalov: 540 Jumeau Ave.
MILWAUKEE, WIS.

ključenje boja, ki je trajal tri leta. JPZS deluje v Wiscon- sinu. Glavni urad ima v Mil- waukeju.

Članstvu kluba št. 1 in somišljenikom

Chicago, Ill. — Pričakuje se, da dobi socialistična stranka o- gromno število glasov v prime- ri z onimi, ki jih je dobivala pri prejšnjih volitvah. Ampak vprašanje je: Ali bodo ti na- ši glasovi PRAVIČNO štet?

Bodo, ako se prijavimo za nadzornike pri štetju, da bo soc. stranka zastopana v vsa- kem volilnem uradu.

Vai v Chicago, ki ste na dan volitev takoj ko bo glasovanje zaključeno pripravljeni vršiti nadzorstvo, prijavite se v ura- du Proletarca John Raku, ali pa ga pokličite telefonično (Rockwell 2864). Stranka vam preskribi legitimacijo, uradno potrjeno od tozadevne oblasti, s katero ste upravičeni pris- totvati štetju glasov in paziti, da volilni uradniki štetje pra- vilno vrše. Ni torej zadosti, da samo glasujemo socialistič- no, pač pa je treba socialistični stranki pomagati v agitaciji s tem, da širimo njeno kampa- njsko literaturo, da agitiramo med volilci za socialistične kan- didate, in da se na dan volitev prigrasimo za nadzornike pri štetju glasov.

Priglasite se čimprej. Lahko si tudi izberete sami voliče, v katerem ste pripravljeni biti strankin nadzornik, in poobla- stilo vam bo izdano zanj po vašem naročilu.

Vai, ki ste brezposelni, in vai, ki se v torek 8. novembra ne- kaj ur lahko odtrgate od dela, stopite na volišča, da nadzo- rujete štetje v imenu socialistič- ne stranke!

Za kampanjski odbor kluba št. 1, John Rak, Anton Garden, Anton Vičič.

S poseta na Library, Pa.

Dne 25. sept. sem se udeležil konference JSZ na Library, Pa. Razprave so bile jako ži- vahne in stvarne. Posebno so se zastopniki pohvalno izražali o shodih, na katerih je go- voril Joško Oven. Iz poročil je razvidno, da so sodrugi v na- slednjih v tej kampanji zelo aktivni, samo veliko premalo jih je. Tudi s prispevki v ti- skovni fond Proletarca so se dobro odzvali, in če ne bi brez- poselnost spravila toliko prijateljev Proletarca ob zadnje prihranke, bi bil odziv seveda veliko boljši.

Veselo me je, ko sem videl, kako je naselbina Library spet aktivna v socialističnem giba- nju. Popoldne po konferenci se je vršil piknik. Dasi je bi- lo vreme jako hladno, je bila udeležba precejšnja. Da sta videli zavežne žene, kako so pomagale! Uverjen sem, da bo klub na Libraryju postal ena prvih postojank v JSZ.

Na pikniku bi imel človek veliko družbe za razgovore, to- da jaz sem bil zaposlen z agi- tacija, ki je bila uspešna. De- lujmo vsak po svoji moči, in ne dolgo, ko bo delavstvo pod okriljem soc. stranke doseglo kar mu gre. — Jos. Smoy.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, of Proletarce, published weekly at Chicago, Ill., October 1st, 1932.

State of Illinois, County of Cook, ss.
Before me, a notary public, in and for the state and county aforesaid, personally appeared Chas. Pogorelec, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the Proletarce and that the following is to the best of his knowledge and belief a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411. Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor managing editor and business managers are: Publisher, Jugoslav Workmen's Publishing Company Inc., 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; editor Frank Zaitz, 2527 So. Homan Ave.; managing editor, Frank Zaitz, 2527 So. Homan Ave.; business manager, Chas. Pogorelec, 2218 So. Ridgeway Ave.

2. That the owners are: Jugoslav Workmen's Pub. Co., Inc., 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Slovene Section, Jugoslav Federation S. P., 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Frank Aleah, 2124 S. Crawford Ave., Philip Godina, 3211 S. Crawford Ave., Joseph Oven, Clarendon Hills, Ill., Fred A. Vider, 3411 W. 27th St., Frank Zaitz, 2527 So. Homan Ave., Executive Committee, Chas. Pogorelec, Executive Secretary.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association or corporation has any interest, direct or indirect, in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

CHAS. POGORELEC, Business Manager.
Sworn to and subscribed before me this 30th day of Sept., 1932.
Joseph Steblay, Notary Public. (My commission expires June 30, 1934.)

FENCL'S

A Yugoslav Weekly
Devoted to the Interest
of the Workers.

Official Organ of
Yugoslav Federation, S. P.

Proletarec

OUR AIM:
EDUCATION,
ORGANIZATION,
CO-OPERATIVE,
COMMONWEALTH

NO. 1308.

Published Weekly at 3639 W. 26th St.

CHICAGO, ILL., OCTOBER 6th, 1932.

Telephone: Rockwell 2894.

VOL. XXVII.

Don't Commit Treason Against the Working Class

Every election is a civil war fought with ballots instead of bullets.

It is a war between classes.

In this war the enlightened workers and common people, fighting for justice and a better living for themselves and their families, stand on one side and the exploiters, fighting for a continuation of the present exploiting system of capitalism with its consequent unemployment, misery and degradation, standing on the other side.

The enlightened workers and common people have their political army known as the Socialist party.

The exploiters, although nominally divided into two camps, in the Republican and Democratic parties, nevertheless stand together against every effort of the workers and the common people to improve their condition.

That this is so is seen in the fact that during the present depression the Republican national administration and

the Democratic congress fought every constructive measure to alleviate the suffering of the masses.

The coming election is a battle in the war of ballots.

The workers and common people must adhere to and support their army of voters marshaled under the banner of the Socialist party if they want to win this battle and make progress in their efforts to secure a better and fuller life.

There must be no desertion, no treason.

The United States constitution contains an excellent, concise and complete definition of treason. It reads:

"Treason against the United States, shall consist only in levying War against them, or in adhering to their Enemies, giving them aid and comfort."

So, treason, against the workers and common people, consists in adhering to

their enemies—the Republican and Democratic parties—and in giving them aid and comfort.

Every vote cast for Republicans or Democrats gives them aid and comfort. Do not commit treason against your class.

Stand loyally by the army fighting your battle.

Vote only for the members of this army—the candidates of the Socialist party.

Vote Cast for Thomas is Not "Thrown Away"

Whether a vote cast for Thomas, Socialist candidate for president in the fall election, will be "thrown away"; or whether the voters who support the present regime of unemployment and insecurity are not those who are really throwing their votes away is answered by Elmer Davis in the September issue of Harper's magazine.

Writing in this middle-class publication, Davis declares that nothing would have a more wholesome effect on American politics than a poll of five or six million votes for Thomas unless it were the election of the Socialist candidate.

Need Bad Scenario.
"The general opinion is that to vote for Norman Thomas this fall is to throw your vote for Hoover or Roosevelt is also to throw your vote away if you want a government that will try seriously and intelligently to do something to cure the present sickness of society. And five or six million votes for Thomas this fall would not be thrown away; they would throw a scare into one or both of the old parties and bring American politics a little closer to reality. A Thomas administration would be virtually a non-partisan reform administration. It might last for only one term, but it would make the old parties get down to brass tacks.

"And would it take over and regiment business? I doubt if a Socialist administration could accomplish that against congressional opposition, but even if it did there would be plenty of room left for individual initiative.

Couldn't Be Much Worse.
"Not so much as three years ago, but we see where that led us; no government could run the banks much worse than they were run by men who lent money to everybody for everything in 1929 and will not lend money to anybody for anything now. "In so far as the Socialists did

socialize key industries and business, that would cost a great deal of money; it would call for stiff surtaxes. But every rich man would have enough left to live on comfortably; the money he would pay in taxes would be money that he would otherwise invest in expansion of a national plant already bigger than we know what to do with.

"Confiscation" is a word that nobody likes, not even Norman Thomas; but 90 per cent of my savings (and probably of yours) have been confiscated already by the operation of untrammeled individualism. I should be willing to give up the other 10 per cent, in the very unlikely case of a Socialist administration's going so far, for the sake of some chance of stability and security."

Bridgeport News Notes

The Labor Day mass-meeting sponsored by branch No. 11 JSF of Bridgeport was a huge success. Quite a number of people came from Imperial, Pa., Cleveland and other nearby cities. The speakers were comrades Olga Vehar, from Cleveland, Strickland and Carlon Folz.

We are contemplating on having comrade James H. Maurer, Socialist candidate for vice president, for a mass-meeting the later part of October. Branch No. 11 JSF and the English local of Martins Ferry have undertaken this work and will prepare all necessary arrangements.

A dance will follow the mass-meeting to be held Saturday, October 29, at Boydsville. The Bergant sisters and Tusek boys from Power Point are going to supply the music for dancing. This meeting and dance will be sponsored under the auspices of branch No. 11 JSF.

Margaret Snoy, Bridgeport, O.

Take Socialism or Die!

It is frequently said that the American people are too individualistic to embrace Socialism. It is true that we have a tradition of independence and self-sufficiency which is a heritage from our frontier days.

In the time of our grandfathers and even our fathers, industry and commerce were based on small units and our economic system was not as complicated as it is today. A man could easily go into business for himself or he could go west and avail himself of free land. These conditions naturally favored the development of a hardy individualistic race. But today the picture has changed, industries have become increasingly interdependent, consolidation and elimination of economic units make for fewer opportunities for the man not possessed of capital, and our surplus manpower no longer has a frontier to absorb its energies. It then becomes apparent that the majority of our people are absolutely at the mercy of our industrial system. When it fails to function as it should, the people go hungry and independence becomes a highly overrated virtue.

The only way a man can express his rugged individualism today is to rob a bank or stand in a breadline. But when our sturdy American citizen, who still patiently accepts the broken crusts doled out by his masters, realize the utter failure of our

present system, he will demand a new deal. He will see that the complex and delicately balanced industrial machine upon which we all depend for a living cannot safely be entrusted to the care of a small group of "malefactors of great wealth". He will see that the private profit system, which puts a premium on wasteful competition, is responsible for our present misery. And when he sees, he will rise in wrath and take what is his.

Future generations, living in a sane socialized world, will smile at the blundering efforts of their ancestors to rehabilitate capitalism, even as we laugh at the medieval quacks who burned stinking mixtures to stay the ravages of the plague.

—The American Freeman.

Offer Them Jobs Instead

The chairman of the Reconstruction Finance corporation exclaimed: "We have the same resources now that we had in the past. There is but one thing that is lacking, and that is confidence."

Tell it to the hungry multitude across the country! Fried confidence for breakfast, baked confidence for luncheon, and boiled confidence for dinner!

The Only One

There is but one corrupt union labor movement in the world, and that is the American trade union labor movement.

There is but one labor movement in the world that has no philosophy and that is the American labor movement. The conclusion is obvious. Give to American union labor a labor philosophy; give it a social outlook permitting it to see in itself not a horde of mendicants begging and fighting for more crumbs from the table of Dives, but the bearers and advance guard of a higher civilization—and Labor will clean its own house—its unions—as it certainly must before it can fulfill its historic mission as receiver of Capitalism.

How Long?

All wealth is the product of labor. When the capitalist makes a million dollars he does not create something out of nothing—he simply appropriates to himself wealth that has been created by others. To make one millionaire produces a thousand paupers. How long will a sane people permit this to continue?—Warm Stuff.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

If you haven't registered on October 1, you must do so on October 11. According to a provision of the Illinois statutes every citizen desiring to vote must register before the November election. Only two thirds of the voters responded on October 1. It matters not whether you moved or whether you are still at the same address; to be eligible to vote a person must be registered anew.

We had the world series in Chicago and the people got all excited about Babe Ruth's home runs. Relaxations is essential for every workingman. A ball game never hurts the right type of people but it completely poisons and acts like dope on the brains of the Americans. If only they could get as interested in abolishing unemployment and misery as they are in baseball we would have a paradise in this country. If only they would think of what the same unity of thought in the industrial and political field would bring them. But that's not to be thought of. The capitalists and their press know well where the pinch is. They know how to keep the workingman satisfied. A ball game, a glass of contraband beer or whisky at election time and truck loads of pledges and promises before election. That gets the suckers. After election the workers are bluffed further with promises of jobs which never materialize. I love sports—but to the limit.

Norman Thomas is assured of two and one half million votes in the November elections if he continues to hold the present rating. These figures are further substantiated by the Chicago Daily Times straw vote wherein Thomas is receiving a like percentage.

Sixteen years after the fatal explosion a Californian confesses that he was the messenger who placed the notable explosive suitcase on Stewart and Market Streets in San Francisco which killed the ten persons, for which crime Mooney and Billings have been imprisoned. The revelation should be looked into without hesitation and Mooney and Billings released immediately. What prompted this man to reveal this fact was more than mere conscience. There is something deeper behind the exposure. The kings of California capital must have feared the outcome of the continual drive to free these two innocent men. In order to whitewash the officials and particularly the five governors of California before whom pardon appeals have been rejected, the new plot was now framed so that "legal" steps may be taken to release the men and pardon the conveyor of the suitcase. This case now takes on another complexion and the fact that the imprisoned men are innocent stands out more boldly than ever.

People are easily disillusioned by the collapse of the present system making them powerless to act even for themselves. A fine chap was telling me the other day how disappointed he was in America, as a whole. We have nothing else but rackets and the officials are corrupted, from the policeman on the street to the president in the White House. A little enlightenment on how we can change the whole works and subdue the racketeers had little effect. If only the people would grasp a hold of their determination and use it for their own advancement thru a unified group how easily the disillusion would disappear. How soon we could live peacefully and properly.

Mass-meeting and Social in Detroit Saturday

Branch No. 114 JSF, its English Section and branch 115 are sponsoring a mass-meeting at the Slovene Workers Home, 437 Livernois on Saturday, October 8. Comrade John Panzner, Socialist candidate for governor, comrades Ruether and Kotar will be the speakers that evening. After their talks a dance and social will take place. All members and sympathizers are urged to attend and invite their friends. The admission is free.

The regular monthly meetings of our English Section 114 JSF have been changed to the first Thursday of every month, starting at 7:30 at 116 Six Mile Rd. Invite your friends to our meetings and participate in the discussions we have following the regular order of business.

Matthew M. Klarich, Detroit, Mich.

Our Doings Here and There

By JOHN RAK

Rehearsals for the drama to be staged Sunday, October 23, at the CSPS Hall by the players of branch No. 1 JSF have been started. A very large cast takes part in this play and many of the old timers who have been absent from the stage appear again in leading roles. After the program a dance will take place. Purchase your tickets in advance from members of the branch or at the office of Proletarec.

Comrade Snoy of Bridgeport has left on an agitational tour thru the state of New York. He has made remarkable results in Sharon, Pa., where he organized a branch and secured several new readers for Proletarec. With the co-operation from our sympathizers in Little Falls and Gowanda, Snoy expects to do plenty of propaganda work for our movement.

In Detroit, our comrades of branches 114, its English Section and branch 115 will hold a social and dance Saturday, October 8, at the Slovene Workers Home. A good time will be enjoyed by all that come. The net proceeds of this affair is to be contributed to the sustaining fund of Proletarec. Similar affairs of this kind have been held by the readers of Proletarec in Girard, Cleveland and Chicago and have been both a moral and financial success. As soon as sufficient funds from such and other affairs are realized to pay off its debt, Proletarec will again be published on 8 pages. This is one

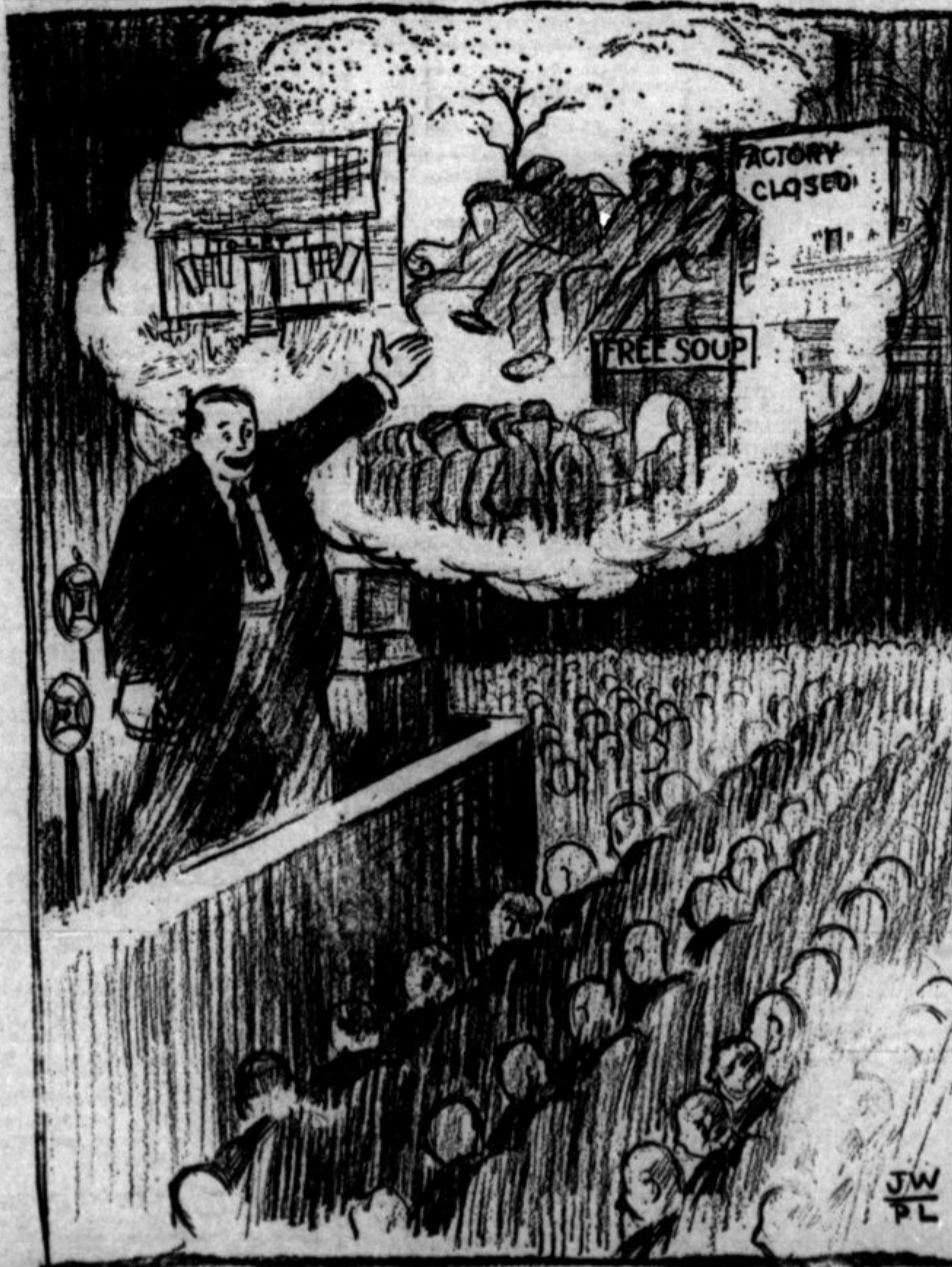
way of helping. Get your friends to attend such doings.

At the last meeting of branch No. 1 JSF a campaign committee of three members, the secretary and organizer have been elected to carry out propaganda work during the next few weeks. Plans have been outlined for the distribution of literature in the different districts. Members will be notified by cards of the date set for distribution and where literature will be available. You are urged to respond and help in every way possible.

On Sunday, October 30, a conference of branches and lodges, affiliated with the Educational Bureau JSF of Illinois and Wisconsin will be held in Waukegan. All branches and lodges within this district are urged to elect representatives. Vital problems will be discussed. After the meeting a dance and social will be held.

Over 25 street corner meetings were held weekly during the month of August as reported by comrade Adolph Dreifuss, secretary of Cook county Socialist party. The party membership increases at each meeting and greater interest for work in the presidential campaign is manifested. Branch No. 1 JSF initiated two new members at its last meeting. Several more have already signed application cards for the next meeting. Our street corner meetings have been fairly attended and will be continued if the weather permits.

"WE POINT WITH PRIDE"

**REPEAL UNEMPLOYMENT
END THE SYSTEM'S
HORRORS
VOTE SOCIALIST**